

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Reforma wspólnego europejskiego systemu azylowego

(2017/C 185/12)

Sprawozdawca: Vincenzo BIANCO (IT/PES),

burmistrz Katanii

Teksty źródłowe: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona)

COM(2016) 270 final

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 439/2010

COM(2016) 271 final

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania [rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca] na potrzeby identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego (wersja przekształcona)

COM(2016) 272 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

COM(2016) 270 final

Artykuł 3 ust. 3 i 5

Dostęp do procedury rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
3. Przed zastosowaniem kryteriów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego zgodnie z rozdziałami III i IV pierwsze państwo członkowskie, w którym złożono wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, podejmuje następujące działania:	3. Przed zastosowaniem kryteriów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego zgodnie z rozdziałami III i IV pierwsze państwo członkowskie, w którym złożono wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, podejmuje następujące działania:

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>a) bada, czy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej jest niedopuszczalny na podstawie art. 33 ust. 2 lit. b) i c) dyrektywy 2013/32/UE, jeżeli państwo niebędące państwem członkowskim uznaje się za kraj pierwszego azylu lub za bezpieczny kraj trzeci dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową; oraz</p> <p>b) rozpatruje wniosek w trybie przyśpieszonym zgodnie z art. 31 ust. 8 dyrektywy 2013/32/UE, jeżeli mają zastosowanie następujące warunki:</p> <p>(i) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada obywatelstwo państwa trzeciego lub jest bezpaństwowcem i uprzednio stale zamieszkiwała w tym państwie, które jest uznane za bezpieczny kraj pochodzenia w unijnym wspólnym wykazie bezpiecznych krajów pochodzenia ustanowionym na mocy rozporządzenia [wniosek COM(2015) 452 z dnia 9 września 2015 r.]; lub</p> <p>(ii) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może z poważnych przyczyn być uznana za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego lub została przymusowo wydalona z poważnych przyczyn związanych z bezpieczeństwem publicznym lub porządkiem publicznym na mocy prawa krajowego.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Państwo członkowskie, które rozpatrzyło wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w tym w przypadkach wymienionych w ust. 3, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wszelkich dalszych petycji lub kolejnych wniosków składanych przez tę osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 40, 41 i 42 dyrektywy 2013/32/UE, niezależnie od tego, czy osoba ta opuściła terytoria państw członkowskich czy też została z nich wydalona.</p>	<p>a) bada, czy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej jest niedopuszczalny na podstawie art. 33 ust. 2 lit. b) i c) dyrektywy 2013/32/UE, jeżeli państwo niebędące państwem członkowskim uznaje się za kraj pierwszego azylu lub za bezpieczny kraj trzeci dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, przy czym przepis ten nie ma zastosowania, w przypadku gdy średni wskaźnik przyznawania azylu dla kraju pochodzenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową przekracza 33,33 % na poziomie UE; oraz</p> <p>b) rozpatruje wniosek w trybie przyśpieszonym zgodnie z art. 31 ust. 8 dyrektywy 2013/32/UE, jeżeli mają zastosowanie następujące warunki:</p> <p>(i) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada obywatelstwo państwa trzeciego lub jest bezpaństwowcem i uprzednio stale zamieszkiwała w tym państwie, które jest uznane za bezpieczny kraj pochodzenia w unijnym wspólnym wykazie bezpiecznych krajów pochodzenia ustanowionym na mocy rozporządzenia [wniosek COM(2015) 452 z dnia 9 września 2015 r.]; lub</p> <p>(ii) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może z poważnych przyczyn być uznana za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego lub została przymusowo wydalona z poważnych przyczyn związanych z bezpieczeństwem publicznym lub porządkiem publicznym na mocy prawa krajowego.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Państwo członkowskie, które rozpatrzyło wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w tym w przypadkach wymienionych w ust. 3, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wszelkich dalszych petycji lub kolejnych wniosków składanych przez tę osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 40, 41 i 42 dyrektywy 2013/32/UE, niezależnie od tego, czy osoba ta opuściła terytoria państw członkowskich czy też została z nich wydalona.</p>

Uzasadnienie

Konieczne jest zapewnienie sprawiedliwej równowagi między potrzebą szybko i wydajnie działającego systemu a ochroną praw podstawowych. Wprowadzenie wstępnej kontroli kwalifikowalności, która pozwala zaspokoić tę pierwszą potrzebę, nie powinno zatem prowadzić do pozbawiania prawa do rzeczywistego rozpatrzenia meritum wniosków złożonych przez osoby pochodzące z krajów, w przypadku których istnieje w każdym razie znaczący wskaźnik przyznawania azylu. Należy przypomnieć, że większość małoletnich, w tym także małoletnich bez opieki, pochodzi z państw, w odniesieniu do których wskaźnik ten wynosi około 50 %.

Poprawka 2

COM(2016) 270 final

Artykuł 7 ust. 1

Indywidualna rozmowa

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Aby ułatwić ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, państwo członkowskie dokonujące takiego ustalenia przeprowadza indywidualną rozmowę z osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową, chyba że osoba ta uciekła lub informacje przez nią przedstawione zgodnie z art. 4 ust. 2 są wystarczające do ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Rozmowa ma pozwolić również na właściwe zrozumienie przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową informacji przekazanych jej na mocy art. 6.</p>	<p>1. Aby ułatwić ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, państwo członkowskie dokonujące takiego ustalenia przeprowadza indywidualną rozmowę z osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową, chyba że osoba ta uciekła bez ważnego i uzasadnionego powodu lub informacje przez nią przedstawione zgodnie z art. 4 ust. 2 są wystarczające do ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Rozmowa ma pozwolić również na właściwe zrozumienie przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową informacji przekazanych jej na mocy art. 6.</p>

Uzasadnienie

Uznaje się, że – z uwagi na surowość konsekwencji przewidzianych we wniosku Komisji w razie ucieczki osoby (nieprzeprowadzenie indywidualnej rozmowy i przyspieszony tryb rozpatrzenia wniosku) – wnioskodawca powinien mieć możliwość wykazania uzasadnionego powodu i w ten sposób odzyskania pełni swoich praw.

Poprawka 3

COM(2016) 270 final

Artykuł 7

Indywidualna rozmowa

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>Dodać po ustępie 5:</p> <p>6. W trakcie rozmowy, o której mowa w niniejszym artykule, wnioskodawca powinien zostać poinformowany o przysługującym mu prawie wniesienia, by został przyjęty w określonym państwie członkowskim (oraz ewentualnie wskazania maksymalnie dwóch innych państw członkowskich). W takim przypadku należy zadać mu szczegółowe pytania, które pozwolą sprawdzić jego znajomość języków, potwierdzić jego wcześniejsze pobyty, kontakty z legalnie przebywającymi w danym kraju przedstawicielami społeczności pochodzącej z tego samego państwa lub regionu, ocenić umiejętności zawodowe oraz wszelkie inne aspekty mające istotne znaczenie dla użyteczności i większej łatwości integracji społecznej, nawet tymczasowej.</p>

Uzasadnienie

Uznaje się, że aby zapobiegać wtórnym przepływowi, korzystniej będzie sprawdzać od samego początku preferencje wnioskodawcy dla jednego lub kilku krajów (maksymalnie trzech), jego wiedzę, kontakty i umiejętności, które mogłyby ułatwić jego integrację, także tymczasową, tak aby w pełni służyło to równowadze społecznej w kraju przyjmującym.

Poprawka 4

COM(2016) 270 final

Artykuł 8 ust. 2

Gwarancje dla małoletnich

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Każde państwo członkowskie, w którym małoletni bez opieki ma obowiązek przebywać, zapewnia, by w ramach właściwych postępowań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu małoletni bez opieki był reprezentowany lub wspomagany przez przedstawiciela.</p>	<p>Każde państwo członkowskie zapewnia, by w ramach właściwych postępowań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu małoletni bez opieki był reprezentowany lub wspomagany przez przedstawiciela.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na stopień narażenia osób małoletnich należy zawsze gwarantować im pomoc i przedstawicieli, nawet jeśli z jakiegoś powodu nie znajdują się one w państwie członkowskim odpowiedzialnym za rozpatrzenie ich wniosku.

Poprawka 5

COM(2016) 270 final

Artykuł 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. W przypadku gdy osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową jest małoletni bez opieki, zastosowanie mają wyłącznie kryteria określone w niniejszym artykule, w kolejności w jakiej są przedstawione w ust. 2–5.</p> <p>2. Odpowiedzialnym państwem członkowskim jest to państwo, w którym legalnie przebywa członek rodziny lub rodzeństwo małoletniego bez opieki, pod warunkiem że najlepiej zabezpiecza to interesy małoletniego. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim pozostającym w związku małżeńskim, a jej mąż nie przebywa legalnie na terytorium państw członkowskich, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest państwo członkowskie, w którym legalnie przebywa ojciec, matka lub inna osoba dorosła odpowiadająca za małoletniego – z mocy prawa lub zgodnie z praktyką tego państwa członkowskiego – lub rodzeństwo osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.</p> <p>3. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada krewnego legalnie przebywającego w innym państwie członkowskim – i gdy po indywidualnym zbadaniu sytuacji ustalono, że krewny ten może się nią zaopiekować – to państwo członkowskie łączy małoletniego z jego krewnym i jest odpowiedzialnym państwem członkowskim, o ile najlepiej zabezpiecza to interesy małoletniego.</p>	<p>1. W przypadku gdy osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową jest małoletni bez opieki, zastosowanie mają wyłącznie kryteria określone w niniejszym artykule, w kolejności w jakiej są przedstawione w ust. 2–5.</p> <p>2. Odpowiedzialnym państwem członkowskim jest to państwo, w którym legalnie przebywa członek rodziny lub rodzeństwo małoletniego bez opieki, pod warunkiem że najlepiej zabezpiecza to interesy małoletniego. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim pozostającym w związku małżeńskim, a jej mąż nie przebywa legalnie na terytorium państw członkowskich, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest państwo członkowskie, w którym legalnie przebywa ojciec, matka lub inna osoba dorosła odpowiadająca za małoletniego – z mocy prawa lub zgodnie z praktyką tego państwa członkowskiego – lub rodzeństwo osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.</p> <p>3. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada krewnego legalnie przebywającego w innym państwie członkowskim – i gdy po indywidualnym zbadaniu sytuacji ustalono, że krewny ten może się nią zaopiekować – to państwo członkowskie łączy małoletniego z jego krewnym i jest odpowiedzialnym państwem członkowskim, o ile najlepiej zabezpiecza to interesy małoletniego.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>4. W przypadku gdy członkowie rodziny lub krewni, o których mowa w ust. 2 i 3, przebywają w więcej niż jednym państwie członkowskim, decyzja o ustaleniu odpowiedzialnego państwa członkowskiego podejmowana jest tak, by najlepiej zabezpieczyć interesy małoletniego bez opieki.</p> <p>5. W przypadku braku członka rodziny lub krewnego, o których mowa w ust. 2 i 3, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest to państwo, w którym małoletni bez opieki pierwszy raz złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że wykazano, że nie służy to nadrzędnemu interesowi małoletniego.</p> <p>6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 57, dotyczących: identyfikowania członków rodziny lub krewnych małoletniego bez opieki; kryteriów służących ustaleniu, czy istnieją udowodnione więzy rodzinne; kryteriów oceny zdolności krewnego do zaopiekowania się małoletnim bez opieki, w tym w przypadku gdy członkowie rodziny, rodzeństwo lub krewni małoletniego bez opieki przebywają w więcej niż jednym państwie członkowskim. Wykonując uprawnienia w zakresie przyjmowania aktów delegowanych, Komisja – zgodnie z art. 8 ust. 3 – nie wykracza poza to, co najlepiej służy zabezpieczeniu interesów dziecka.</p> <p>7. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki konsultacji i wymiany informacji między państwami członkowskimi. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 56 ust. 2.</p>	<p>4. W przypadku gdy członkowie rodziny lub krewni, o których mowa w ust. 2 i 3, przebywają w więcej niż jednym państwie członkowskim, decyzja o ustaleniu odpowiedzialnego państwa członkowskiego podejmowana jest tak, by najlepiej zabezpieczyć interesy małoletniego bez opieki.</p> <p>5. W przypadku braku członka rodziny lub krewnego, o których mowa w ust. 2 i 3, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest to państwo, w którym małoletni bez opieki aktualnie się znajduje, chyba że wykazano, że nie służy to nadrzędnemu interesowi małoletniego.</p> <p>6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 57, dotyczących: identyfikowania członków rodziny lub krewnych małoletniego bez opieki; kryteriów służących ustaleniu, czy istnieją udowodnione więzy rodzinne; kryteriów oceny zdolności krewnego do zaopiekowania się małoletnim bez opieki, w tym w przypadku gdy członkowie rodziny, rodzeństwo lub krewni małoletniego bez opieki przebywają w więcej niż jednym państwie członkowskim. Wykonując uprawnienia w zakresie przyjmowania aktów delegowanych, Komisja – zgodnie z art. 8 ust. 3 – nie wykracza poza to, co najlepiej służy zabezpieczeniu interesów dziecka.</p> <p>7. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki konsultacji i wymiany informacji między państwami członkowskimi. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 56 ust. 2.</p>

Uzasadnienie

Poprawka jest zgodna z decyzją Trybunału Sprawiedliwości (orzeczenie M.A. i in., sprawa C-648/11) i ma na celu zagwarantowanie, że procedura prowadząca do ustalenia odpowiedniego państwa członkowskiego nie będzie niepotrzebnie przedłużana.

Poprawka 6

COM(2016) 270 final

Dodać nowy artykuł po art. 14

Preferencje, istotne umiejętności i więzi

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>1. Jeśli w rozmowie, o której mowa w art. 7, wnioskodawca wyrazi preferencję dla jakiegoś państwa członkowskiego (lub ewentualnie także dla innych państw członkowskich, maksymalnie dwóch), oraz istnieją potwierdzone lub prawdopodobne elementy, takie jak znajomość języków, kontakty ze społecznością pochodzącą z tego samego państwa lub regionu, szczególne umiejętności zawodowe oraz możliwości pracy lub też inne aspekty mające istotne znaczenie dla integracji społecznej, także tymczasowej, zgodnie z informacjami przekazywanymi corocznie przez Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, to wskazany kraj będzie odpowiedzialny za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, pod warunkiem że w przypadku tego kraju nie został już przekroczony w roku bieżącym próg wynoszący 50 % liczby odniesienia określonej na podstawie klucza, o którym mowa w art. 35.</p> <p>2. Jeśli wymieniony powyżej próg został już przekroczony w danym roku bieżącym, za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej odpowiedzialne są, w tym porządku:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) państwo członkowskie wskazane w rozmowie jako druga preferencja, o ile występują wyżej wymienione warunki i nie został w danym roku przekroczony próg, o którym mowa w poprzednim ustępie; b) państwo członkowskie wskazane jako trzecia preferencja, o ile występują wyżej wymienione warunki i nie został w danym roku przekroczony próg, o którym mowa w poprzednim ustępie. <p>3. Jeśli próg, o którym mowa w ust. 1, został przekroczony także w przypadku państw, o których mowa w ust. 2, państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku zostanie określone na podstawie następujących artykułów niniejszego rozdziału.</p>

Uzasadnienie

W myśl poszanowania praw podstawowych i zasad solidarności oraz sprawiedliwego podziału odpowiedzialności oraz w celu zapobiegania wtórnym przepływom należy uznać, że w hierarchii kryteriów ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego – więzi oraz możliwości integracji wskazane przez osobę składającą wniosek oraz zdolności każdego kraju w zakresie przyjmowania (określone dla poszczególnych krajów na podstawie klucza odniesienia, o którym mowa w art. 35) powinny mieć nadrzędne znaczenie w stosunku do kraju przybycia. Wydaje się to zresztą bardziej spójne z ogólną logiką hierarchii kryteriów przewidzianych w rozdziale III (która uprzywilejowuje zwłaszcza kryteria związane z cechami osoby składającej wniosek i przebiegiem jej życia, w takiej kolejności: małoletność, więzi rodzinne i posiadanie dokumentów wydanych przez państwo członkowskie – choćby nieważnych, o ile ich ważność wygasła mniej niż dwa lata wcześniej).

Ze względu na te same zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności należałoby jednak ograniczyć zastosowanie tego kryterium do progu 50 % zdolności każdego kraju, aby w okresach słabszego napływu osób obciążenie nie spoczywało wyłącznie na krajach uznawanych za najbardziej atrakcyjne, co skutkowałoby nasyceniem ich możliwości przyjmowania.

Tylko w przypadku przekroczenia wyżej wspomnianego progu (i aż do osiągnięcia ostatniego najwyższego progu, o którym mowa w ust. 3) odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku będzie spoczywała na kraju pierwszego wjazdu.

Uwaga: Jeśli chodzi o pozostające w gestii Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu powiadomienie, o którym mowa w art. 43, powinno być ono wysyłane także w wypadku, o którym mowa w ustępie 1 niniejszej poprawki.

Poprawka 7

COM(2016) 270 final

Artykuł 28 ust. 2

Środki zaskarżenia

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Państwa członkowskie zapewniają zainteresowanej osobie termin 7 dni od powiadomienia o decyzji o przekazaniu na skorzystanie z prawa do wniesienia skutecznego środka zaskarżenia na mocy ust. 1.	2. Państwa członkowskie zapewniają zainteresowanej osobie termin 15 dni od powiadomienia o decyzji o przekazaniu na skorzystanie z prawa do wniesienia skutecznego środka zaskarżenia na mocy ust. 1.

Uzasadnienie

Należy przestrzegać zasady, zgodnie z którą przyznany termin powinien być odpowiedni, tj. wynosić co najmniej 14 dni (sprawa Diouf).

Poprawka 8

COM(2016) 270 final

Artykuł 34 ust. 2

Zasady ogólne

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Ustęp 1 ma zastosowanie, w przypadku gdy zautomatyzowany system, o którym mowa w art. 44 ust. 1, wskazuje, że liczba wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, za które dane państwo członkowskie jest odpowiedzialne na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III art. 3 ust. 2 lub 3, art. 18 i 19, po dodaniu do liczby osób faktycznie przesiedlonych przekracza 150 % liczby odniesienia dla tego państwa członkowskiego, ustalonej na podstawie klucza, o którym mowa w art. 35.	2. Ustęp 1 ma zastosowanie, w przypadku gdy zautomatyzowany system, o którym mowa w art. 44 ust. 1, wskazuje, że liczba wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, za które dane państwo członkowskie jest odpowiedzialne na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III art. 3 ust. 2 lub 3, art. 18 i 19, po dodaniu do liczby osób faktycznie przesiedlonych przekracza 120 % liczby odniesienia dla tego państwa członkowskiego, ustalonej na podstawie klucza, o którym mowa w art. 35.

Uzasadnienie

Próg, przy którym uruchamiano by automatyczny mechanizm relokacji, powinien być ustalony na takim poziomie, który, będąc w każdym razie wyższy niż zdolności danego państwa członkowskiego w zakresie przyjmowania (określone na podstawie art. 34 ust. 2), czyniłby zastosowanie tego mechanizmu użytecznym i możliwym.

Biorąc pod uwagę większą sztywność całego systemu w świetle zmian zaproponowanych przez Komisję oraz dane statystyczne dotyczące ostatnich trzech lat, poziom proponowany przez Komisję (150 % wartości odniesienia dla każdego państwa członkowskiego) pociąga za sobą ryzyko, że mechanizm może ani razu nie zostać uruchomiony, a w każdym razie byłby stosowany dopiero wtedy, gdy system przyjmowania i zdolności administracyjnego przetwarzania w państwach członkowskich najbardziej dotkniętych napływem migrantów osiągnęłyby punkt nasycenia, co w efekcie spowolniłoby działanie całego systemu i doprowadziło do nieuniknionych napięć społecznych.

Uwaga: Jeśli chodzi o leżące w gestii Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu powiadomienie, o którym mowa w art. 43, powinno ono być dostosowane do programu zmienionego zgodnie z niniejszą poprawką.

Poprawka 9

COM(2016) 270 final

Artykuł 35

Klucz odniesienia

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Do celów korekcyjnego mechanizmu przydziału liczbę odniesienia dla każdego państwa członkowskiego ustala się na podstawie klucza.</p> <p>2. Klucz odniesienia, o którym mowa w ust. 1, opiera się na następujących kryteriach w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego zgodnie z danymi liczbowymi Eurostatu:</p> <p>a) liczba ludności (50 % współczynnika ważenia);</p> <p>b) PKB ogółem (50 % współczynnika ważenia);</p> <p>3. Kryteria, o których mowa w ust. 2, stosuje się zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku I.</p> <p>4. Co roku Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu ustanawia klucz odniesienia i dostosowuje na podstawie danych liczbowych Eurostatu dane liczbowe odnoszące się do kryteriów klucza odniesienia, a także sam klucz odniesienia, o którym mowa w ust. 2.</p>	<p>1. Do celów korekcyjnego mechanizmu przydziału liczbę odniesienia dla każdego państwa członkowskiego ustala się na podstawie klucza.</p> <p>2. Klucz odniesienia, o którym mowa w ust. 1, opiera się na następujących kryteriach w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego zgodnie z danymi liczbowymi Eurostatu:</p> <p>a) liczba ludności państwa członkowskiego (50 % współczynnika ważenia);</p> <p>b) całkowity PKB państwa członkowskiego (50 % współczynnika ważenia);</p> <p>Klucz odniesienia podlega korekcie zmniejszającej odpowiednią kwotę na następny rok, wynoszącej 20 % różnicy między kwotą opartą na PKB i liczbie ludności a średnią roczną liczbą przyjęć migrantów przez dane państwo członkowskie w trzech ostatnich latach – dla krajów, które w trzech ostatnich latach przyjęły średnio liczbę migrantów wyższą niż kwota określona w oparciu o lit. a) i b).</p> <p>3. Kryteria, o których mowa w ust. 2, stosuje się zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku I.</p> <p>4. Co roku Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu ustanawia klucz odniesienia i dostosowuje na podstawie danych liczbowych Eurostatu dane liczbowe odnoszące się do kryteriów klucza odniesienia, a także sam klucz odniesienia, o którym mowa w ust. 2.</p>

Uzasadnienie

Aby określić faktyczne bieżące zdolności danego państwa członkowskiego w zakresie przyjmowania, należy uwzględnić liczbę migrantów przyjętych przez dane państwo oraz wpływ całokształtu zjawisk migracyjnych na tkankę społeczno-ekonomiczną tego państwa. Poprawka wprowadza zmiany w sposobie obliczania klucza odniesienia, aby ograniczyć ryzyko, że przekreślone zostaną cele solidarności i sprawiedliwego podziału, uznane we wniosku dotyczącym rozporządzenia za priorytetowe. Poprawka stanowi odpowiedź na potrzebę przyjęcia całościowego podejścia, uwzględniającego całość polityki azylowej i kompleksowo traktującego zjawisko migracji.

Uwaga: Oczywiście także wzór z załącznika 1 (do którego odsyła ust. 3) powinien zostać odpowiednio dostosowany w oparciu o zmiany wprowadzone na podstawie lit. c) i d) niniejszej poprawki.

Poprawka 10

COM(2016) 270 final

Artykuł 37 ust. 3

Solidarność finansowa

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>3. Na końcu okresu dwunastu miesięcy, o którym mowa w ust. 2, zautomatyzowany system informuje państwo członkowskie, które nie uczestniczy w korekcyjnym mechanizmie przydziału, o liczbie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, dla których w innym wypadku byłoby ono państwem członkowskim przydziału. Państwo to dokonuje następnie wpłaty wkładu solidarnościowego w wysokości 250 000 EUR za każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, która w innym wypadku zostałaby przydzielona do tego państwa członkowskiego w danym okresie dwunastu miesięcy. Wkład solidarnościowy jest wypłacany państwu członkowskiemu uznanemu za odpowiedzialne za rozpatrzenie danych wniosków.</p>	<p>3. Na końcu okresu dwunastu miesięcy, o którym mowa w ust. 2, zautomatyzowany system informuje państwo członkowskie, które nie uczestniczy w korekcyjnym mechanizmie przydziału, o liczbie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, dla których w innym wypadku byłoby ono państwem członkowskim przydziału. Państwo to dokonuje następnie wpłaty wkładu solidarnościowego w wysokości 60 000 EUR za każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, która w innym wypadku zostałaby przydzielona do tego państwa członkowskiego w danym okresie dwunastu miesięcy. Wkład solidarnościowy jest wypłacany państwu członkowskiemu uznanemu za odpowiedzialne za rozpatrzenie danych wniosków.</p>

Uzasadnienie

Wprowadzenie wkładu solidarnościowego, który powinny wnieść państwa członkowskie niezgadające się (także tymczasowo) na relokację, wydaje się godne poparcia i inspirowane słuszną zasadą. Jednakże ustalona wysokość wkładu powinna być zrównoważona i sprawiedliwa, aby nie zaognić nastrojów społecznych, co mogłoby skutkować odrzuceniem *a priori* samej zasady solidarności przez różne państwa członkowskie. Uznaje się zatem, że wkład należy ustalić na poziomie (60 000 EUR), który będzie oparty na sprawiedliwych parametrach, takich jak np. średni roczny koszt przyjmowania i wspomagania każdego wnioskodawcy, w tym wydatki na opiekę zdrowotną, pomnożony przez średni czas trwania przyznanego mu zezwolenia na pobyt.

Poprawka 11

COM(2016) 271 final

Artykuł 2

Zadania

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Agencja wykonuje następujące zadania:</p> <p>a) [...]</p> <p>b) [...]</p> <p>c) wspiera państwa członkowskie we wdrażaniu wspólnego europejskiego systemu azylowego;</p> <p>d) wspiera państwa członkowskie w szkoleniu ekspertów ze wszystkich krajowych administracji, sądów i trybunałów oraz krajowych służb odpowiedzialnych za kwestie azylu, w tym pomaga w opracowaniu wspólnego podstawowego programu szkoleń;</p> <p>e) [...]</p> <p>f) [...]</p>	<p>Agencja wykonuje następujące zadania:</p> <p>a) [...]</p> <p>b) [...]</p> <p>c) wspiera państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne we wdrażaniu wspólnego europejskiego systemu azylowego;</p> <p>d) wspiera państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne w szkoleniu ekspertów ze wszystkich krajowych administracji, sądów i trybunałów oraz krajowych służb odpowiedzialnych za kwestie azylu, w tym pomaga w opracowaniu wspólnego podstawowego programu szkoleń;</p> <p>e) [...]</p> <p>f) [...]</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
g) udziela państwom członkowskim wsparcia operacyjnego i technicznego, zwłaszcza gdy ich system azylowy i system przyjmowania są poddane nieproporcjonalnej presji migracyjnej;	g) udziela państwom członkowskim oraz władzom lokalnym i regionalnym wsparcia operacyjnego i technicznego, zwłaszcza gdy ich system azylowy i system przyjmowania są poddane nieproporcjonalnej presji migracyjnej;
[...]	[...]

Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę, że często to władze lokalne i regionalne świadczą – w całości lub w części – usługi z zakresu pomocy i przyjmowania, uznaje się, że Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu powinien zapewnić odpowiednie wsparcie także im.

Poprawka 12

COM(2016) 271 final

Artykuł 3 ust. 2

Obowiązek współpracy w dobrej wierze i wymiany informacji

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Agencja ściśle współpracuje z organami azylowymi państw członkowskich, z krajowymi służbami imigracyjnymi i azylowymi i innymi służbami krajowymi oraz z Komisją. Agencja wykonuje swoje obowiązki, nie naruszając obowiązków przydzielonych innym właściwym organom Unii, oraz ściśle współpracuje z tymi organami i z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR).	2. Agencja ściśle współpracuje z organami azylowymi państw członkowskich, z krajowymi służbami imigracyjnymi i azylowymi i innymi służbami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz z Komisją. Agencja wykonuje swoje obowiązki, nie naruszając obowiązków przydzielonych innym właściwym organom Unii, oraz ściśle współpracuje z tymi organami i z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR).

Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę, że często to władze lokalne i regionalne świadczą – w całości lub w części – usługi z zakresu wspomagania i przyjmowania wnioskodawców, uznaje się, że Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu powinien współpracować bezpośrednio także z tymi władzami.

Poprawka 13

COM(2016) 272 final

Artykuł 38

Przesyłanie danych państwom trzecim do celów powrotu

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>Dodać po ustępie 3:</p> <p>4. W żadnym wypadku nie można przekazywać ani udostępniać jakichkolwiek informacji krajom trzecim, które nie są uznawane za bezpieczne kraje trzecie w rozumieniu dyrektywy 2013/32/UE.</p> <p>5. W żadnym wypadku nie można dostarczać krajom trzecim jakichkolwiek informacji dotyczących małoletnich, nawet po osiągnięciu przez te osoby pełnoletności.</p>

Uzasadnienie

Cały artykuł, motywowany potrzebą ułatwienia egzekwowania powrotów, wydaje się narażać wnioskodawców na ewentualne represje w chwili powrotu do kraju pochodzenia, zwłaszcza w przypadkach gdy kraj ten nie jest w stanie zapewnić odpowiedniej ochrony danych. W każdym razie zakazane powinno pozostać dzielenie się danymi z krajami trzecimi nieznanymi za bezpieczne oraz dzielenie się z jakimkolwiek państwem trzecim danymi na temat małoletnich.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Cele i ogólna struktura pakietu dotyczącego reformy

1. Z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji Europejskiej o zaproponowaniu całościowej reformy prawodawstwa w dziedzinie azylu, podkreślając związek między wnioskami zawartymi w pierwszym pakiecie, przedstawionym w dniu 4 maja 2016 r., i tymi ujętymi w drugim pakiecie, zaprezentowanym w dniu 13 lipca 2016 r. (rozporządzenie w sprawie kryteriów uznawania prawa do azylu; rozporządzenie ustanawiające jednolitą procedurę w dziedzinie azylu; wspólne standardy w dziedzinie pomocy). Obecne różnice między systemami prawnymi, proceduralnymi i pomocowymi państw członkowskich wpływają w istocie na wybory osób ubiegających się o azyl i prowadzą do nasilenia się wtórnych przepływów, rzutując na skuteczność systemu ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego i zwiększając potrzebę wykorzystywania systemu Eurodac oraz wsparcia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO).
2. Pozytywnie ocenia niektóre cele pierwszego pakietu wniosków, takie jak ograniczenie wtórnych przepływów, na które nie wydano zezwolenia, bardziej sprawiedliwy podział osób ubiegających się o azyl między państwa członkowskie, wzmocnienie EASO i przekształcenie go w agencję.
3. Uważa, że niewystarczające jest podejście przyjęte przez Komisję we wniosku dotyczącym reformy rozporządzenia dublińskiego, zakładające, że problemy w systemie są wynikiem nadzwyczajnych kryzysów, którym da się zaradzić, wprowadzając z jednej strony środki korekcyjne, a z drugiej – środki wzmacniające podstawowe kryterium (odpowiedzialność kraju pierwszego wjazdu do UE); stoimy jednak wobec kryzysu strukturalnego (roczna liczba wniosków wzrosła trzykrotnie w ciągu ostatnich trzech lat, od roku 2013 do 2015, przekraczając 1 200 000 – dziewięciokrotność liczby z 1985 r.) i zarządzanie kryzysowe musi iść w parze z wprowadzeniem stabilniejszego, wydajniejszego i bardziej zintegrowanego systemu.
4. Zauważa, że stosowanie obecnego systemu stało się pod pewnymi względami jeszcze sztywniejsze z powodu środków przymusu (niedopuszczalność; w konsekwencji odmowa udzielenia pomocy; tryb przyspieszony); w związku z tym wnosi się, aby współprawodawcy starannie sprawdzili, czy środki te są zgodne z prawami podstawowymi, w szczególności w przypadku grup szczególnie wrażliwych.
5. Uważa, że zdolności w zakresie wstępnego przyjmowania i terminowego rozpatrywania wniosków oraz zapobieganie wtórnym przepływom stanowią kluczowe czynniki stabilności systemu zarządzania wnioskami o azyl i ich przydzielania.
6. Zaleca, by te pozytywne aspekty wniosku Komisji (objęcie pojęciem rodziny także rodzeństwa oraz rodzin powstałych już po wyjeździe z kraju pochodzenia; znaczenie dokumentów, również już nieważnych, wydanych przez państwo członkowskie) połączono z większym uwzględnieniem przebiegu życia, doświadczenia zawodowego i aspiracji wnioskodawców, przeciwdziałając w ten sposób wtórnym przepływom. W tym kontekście podkreśla, że w miarę możliwości, aby tym niepożądanym wtórnym przepływom zapobiegać, należy przyznawać pierwszeństwo bodźcom pozytywnym nad sankcjami.
7. Pozytywnie ocenia wprowadzenie procedur przyspieszonych i uproszczonych, zaznacza jednak, że powinny one być wykorzystywane do zwiększenia wydajności systemu i szybkości jego działania, lecz nie mogą prowadzić do ograniczenia praw podstawowych; ponadto sądzi, że także wnioski uznane za niedopuszczalne lub rozpatrzone w trybie przyspieszonym powinny zostać uwzględnione do celów obliczeń w związku ze stosowaniem klucza odniesienia, o którym mowa w art. 36.
8. Wyraża przekonanie, że omawiane trzy wnioski są zgodne z zasadą pomocniczości, ponieważ wyraźnie podejmują problemy ponadnarodowe, takie jak solidarność między państwami członkowskimi, stworzenie bardziej zintegrowanego systemu azylowego oraz wzmocnienie wymiany informacji między państwami członkowskimi. Celów tych nie dałoby się zrealizować wysiłkiem państw członkowskich działających pojedynczo. Poza tym zaproponowane środki są niezbędne do osiągnięcia celu, jakim jest ustanowienie jednolitych przepisów mających zastosowanie do całej Unii Europejskiej; w tym względzie wnioski respektują także zasadę proporcjonalności.

Zasady przewodnie oraz mechanizmy korekcyjne i kompensacyjne

9. Uważa za znaczący postęp to, że jako czynnik istotny do celów ustalenia odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o ochronę międzynarodową wprowadza się kryterium zdolności w zakresie przyjmowania określanych dla każdego państwa na podstawie obiektywnych parametrów, wskazane już jako możliwa opcja w komunikacie Komisji z dnia 6 kwietnia 2016 r. – COM(2016) 197; niemniej wyraża rozczarowanie, że stosowanie tego kryterium ma charakter całkowicie drugorzędny, gdyż ogranicza się do sytuacji kryzysowych.

10. Negatywnie ocenia fakt, że we wniosku Komisji nie przywiązuje się żadnej wagi do aspiracji wnioskodawców, nawet w przypadku istnienia obiektywnych elementów (znajomość języków, umiejętności zawodowe, wcześniejsze pobyty), które jako miejsce przeznaczenia danej osoby sugerowałyby określone państwo członkowskie.

11. Zaleca zatem inne rozłożenie proporcji między kryterium zdolności w zakresie przyjmowania (spójnym, jako takie, z uwzględnieniem preferencji wnioskodawcy i przebiegu jego życia) i kryterium kraju pierwszego wjazdu, przypisując obu tym kryteriom co najmniej równą wagę oraz uwzględniając do celów ich stosowania w każdym wypadku klucz odniesienia, o którym mowa w art. 35.

12. Sugeruje ponadto, by do określenia rzeczywistych bieżących zdolności danego państwa członkowskiego w zakresie przyjmowania wzięto pod uwagę także liczbę zarejestrowanych osób, które przybyły na terytorium tego państwa, która to liczba, obiektywnie rzecz biorąc, wpływa na zdolności w zakresie przyjmowania i zarządzania; parametr ten należy uwzględnić w kluczu odniesienia, o którym mowa w art. 35.

13. Proponuje ponadto, by w celu uwzględnienia faktycznych i aktualnych możliwości recepcyjnych utrzymać termin, po upływie którego ustaje odpowiedzialność państwa członkowskiego, które rozpatrzyło wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, za rozpatrzenie wszelkich dalszych petycji lub kolejnych wniosków składanych przez tę samą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 3 ust. 5. Termin ten mógłby wynosić 5 lat, co jest znacznie dłuższym okresem niż obecnie obowiązujący.

14. Apeluje do państw członkowskich o opracowanie wiarygodnych, przejrzystych i uczciwych systemów wewnętrznych do rozdzielania zadań związanych z przyjmowaniem migrantów na ich terytoriach, przy uwzględnieniu odpowiednich danych społeczno-gospodarczych, a także historii przyjmowania imigrantów przez poszczególne miasta i regiony oraz potrzeb i perspektyw w zakresie integracji migrantów oraz o wspieranie w szczególności tych miast i regionów, które są geograficznie wyeksponowane i dlatego pod szczególną presją.

15. Pozytywnie ocenia wprowadzenie korekcyjnego mechanizmu przydziału osób ubiegających się o ochronę międzynarodową; zauważa jednak, że zaproponowany przez Komisję próg, przy którego osiągnięciu mechanizm ten się uruchamia, jest tak wysoki, że (biorąc pod uwagę np. dane z trzech ostatnich lat) nawet w przypadkach kryzysu mechanizm mógłby nie być uruchamiany wcale, a w każdym razie nie przynosiłby żadnej korzyści strukturalnej.

16. Uważa, że zasadnicze znaczenie ma skuteczne zastosowanie przepisów dotyczących legalnej migracji z poszanowaniem państwa prawa, tak by nie zniweczyć solidarności, potęgując nadmiernie obciążenia spoczywające na państwach członkowskich.

17. Odnotowuje, że wkład solidarnościowy, który ponosiłyby państwa członkowskie zawieszające tymczasowo swój udział w automatycznym mechanizmie korekcyjnym, jest zbyt wysoki i nie opiera się na obiektywnych, sprawiedliwych wskaźnikach, takich jak wydatki na pomoc w określonym czasie; sugeruje w związku z tym, aby wkład obniżono, wiążąc go ze średnimi rocznymi wydatkami na beneficjenta (szacowanymi w oparciu o dostępne dane na 20 000 EUR) oraz średnim czasem trwania legalnego pobytu (zezwolenie na pobyt od trzech do pięciu lat).

18. Zauważa ponadto, że proponowany przez Komisję Europejską wkład solidarnościowy ogranicza się do przypadku zawieszenia udziału w systemie przez państwo członkowskie, natomiast nie przewidziano niczego na wypadek niewykonania decyzji o relokacji lub przejściu wnioskodawców bądź beneficjentów, tymczasem według dostępnych danych odsetek wykonania decyzji jest całkowicie niewystarczający (ok. 25 %). Dlatego też proponuje, aby w ramach wzmocnienia EASO i jego przekształcenia w agencję przydzielono temu organowi zadanie monitorowania i zgłaszania przypadków niewykonania decyzji, także z myślą o nakładaniu kar przez Komisję Europejską; wnosi, aby wzmocniono Fundusz Azylu, Migracji i Integracji lub stworzono nowy fundusz solidarności na rzecz państw członkowskich oraz samorządów lokalnych i regionalnych, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji na skutek braku przekazywania osób, oraz tych, które te decyzje ściśle realizują i takie osoby przyjmują.

19. Podkreśla ponadto, że obniżenie proponowanego przez Komisję Europejską wkładu solidarnościowego (w stopniu proponowanym w niniejszej opinii) jest konieczne również po to, by uniknąć niezrozumienia i ryzyka spadku zaufania obywateli europejskich wobec Unii Europejskiej.

20. Ponawia wezwanie do bezpośredniego udostępnienia władzom lokalnym i regionalnym, na których w głównej mierze ciąży odpowiedzialność w tym zakresie, odpowiednich funduszy UE wspierających przyjmowanie i integrację imigrantów.

Środki mające na celu wzmocnienie systemu, procedury i terminy

21. Zaleca wyeliminowanie najbardziej dotkliwych środków (takich jak odmowa pomocy, z wyłączeniem opieki zdrowotnej) zmierzających do ograniczenia praw podstawowych osób, których wnioski zostały uznane za niedopuszczalne lub które przedostają się do innych państw członkowskich w trakcie rozpatrywania wniosku w państwie odpowiedzialnym.

22. Sugeruje, aby w każdym razie zachować termin – tyle że dużo dłuższy niż przewidziany obecnie (np. 5 lat zamiast 12 miesięcy) – po upływie którego ustaje odpowiedzialność państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie pierwszego wniosku.

23. Życzyłby sobie, aby skrócono terminy na uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego przez osoby korzystające z ochrony międzynarodowej, szczególnie w przypadku istnienia istotnych więzi z innymi krajami niż ten, w którym rozpatrywany był wniosek o azyl; będzie to także prawdopodobnie czynnik zniechęcający do przepływów wtórnych.

24. Biorąc pod uwagę związek istniejący między podziałem wniosków o azyl między państwa członkowskie a kryteriami i procedurami przyjętymi przez te państwa (wpływającymi na decyzje wnioskodawców, co rodzi tendencję do „równania w dół” w celu zniechęcania migrantów do przyjeżdżania), uważa za niezmiernie ważne, aby w perspektywie średnioterminowej zapewnić wzajemne uznawanie decyzji azylowych między państwami UE oraz bezpośrednie rozpatrywanie wniosków nie tylko przez organy państw członkowskich, lecz także przez Agencję UE ds. Azylu.

25. Zaleca, by termin „przedstawiciel osób małoletnich” w przepisach był interpretowany i możliwy do interpretacji jako „gwarant praw osób małoletnich”, a w stosownych wypadkach został zmieniony na taką nazwę lub też na inny termin, który w danym kontekście krajowym oznaczałby osobę lub organ, które są niezależne od administracji i mianowane na mocy ustawy lub przez organ sądowy wyłącznie w celu ochrony interesu osoby małoletniej.

Małoletni bez opieki

26. Biorąc pod uwagę dane dotyczące małoletnich bez opieki przybywających do Europy (w 2015 r. było ich 88 000, tj. 6,7 % całkowitej liczby osób ubiegających się o azyl), zaleca wzmocnienie ośrodków i warunków udzielania pomocy tym osobom (w tym względzie niewątpliwie istotny jest wniosek dotyczący reformy dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania, wchodzący w skład drugiego pakietu wniosków przedstawionego w dniu 13 lipca, zważywszy też na fakt, że często to władze lokalne muszą prowadzić odpowiednie działania).

27. Zaleca, by wzmocnić wsparcie psychologiczne dla małoletnich bez opieki i lepiej ich wysłuchiwać, ułatwiać im dostęp do pomocy prawnej, dbając o jej zrozumiałość, jak też wspierać prace gwarantów praw osób małoletnich, poprawiając ich szkolenie i zwiększając ich niezależność, także przy wsparciu EASO i społeczeństwa obywatelskiego.

28. Zaleca promowanie odpowiedniej informacji i mediacji kulturowej na terenach pobytu małoletnich bez opieki, także w celu zapobieżenia postawom nieufności i podejrzliwości wobec nich.

29. Zaleca, by znaleziono przejściowe rozwiązania alternatywne względem perspektywy natychmiastowego powrotu w momencie uzyskania pełnoletności (poprzedzonego ogólnym przyznaniem tymczasowej ochrony), biorąc pod uwagę ewentualny trwający proces kształcenia.

30. Uważa, że należy zachować prymat zasady, zgodnie z którą małoletni nie powinni być przenoszeni z miejsca, w którym się znajdują, nawet wtedy gdy w następstwie wtórnych przepływów, na które nie wydano zezwolenia, odnaleziono ich w państwie członkowskim innym niż państwo pierwszego wjazdu.

31. Uważa, że ochronę i pomoc należy zapewniać także w przypadku, gdy istnieją wątpliwości co do małoletności, i to do czasu, gdy będzie można wnieść środek zaskarżenia i dany spór zostanie rozstrzygnięty.

Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu

32. Pozytywnie ocenia przydzielenie Agencji UE ds. Azylu (dotychczasowemu EASO) zadań w zakresie pomocy technicznej i operacyjnej oraz w zakresie szkolenia i wprowadzenie możliwości podejmowania działań (art. 16) także w przypadku braku wniosku ze strony państwa członkowskiego, jeżeli znalazło się ono pod nadzwyczajną presją (art. 22).

33. Wnosi, aby pod nadzorem EASO zadbać o większą jednorodność i kompletność danych przekazywanych do Eurostatu oraz o ich szybsze przekazywanie – chodzi przy tym m.in. o dane odnoszące się do odsetka zatrzymań w celu przeprowadzenia powrotu osób lub ich przekazania innemu państwu członkowskiemu i do odpowiednich przyczyn czy też do odsetka przeprowadzonych przekazania, jak również o dane statystyczne dotyczące małoletnich.
34. Proponuje, aby zainwestować większe zasoby w systemy przyjmowania i integracji prowadzone przez państwa członkowskie, regiony i samorządy lokalne, co sprzyjałoby uruchamianiu tych systemów już w trakcie procedury udzielania azylu oraz wymianie rozwiązań i dobrych praktyk przy wsparciu EASO, także między samorządami lokalnymi.
35. Zaleca wzmocnienie współpracy transgranicznej w zakresie wymiany informacji między organami państw członkowskich, regionów i samorządów lokalnych oraz w zakresie uzyskiwania dowodów na istnienie więzi rodzinnych.
36. Zaleca wzmocnienie hotspotów w celu zapewnienia szybkiego i prawidłowego prowadzenia przewidzianych omawianym rozporządzeniem postępowań w sprawie przekazywania osób.

Eurodac

37. Uważa, że zasługuje na poparcie przewidziana we wniosku w sprawie Eurodac propozycja obniżenia (z 14 do 6 lat) wieku, od którego można pobierać odciski palców małoletnich, zważywszy na wysoką liczbę osób, których zniknięcie jest zgłaszane zbyt późno; popiera także dzielenie się danymi z agencjami europejskimi i organami państw członkowskich; natomiast – inaczej niż proponuje Komisja – sądzi, że powinno pozostać zakazane dzielenie się danymi z krajami trzecimi.

Bruksela, dnia 8 grudnia 2016 r.

Markku MARKKULA

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
